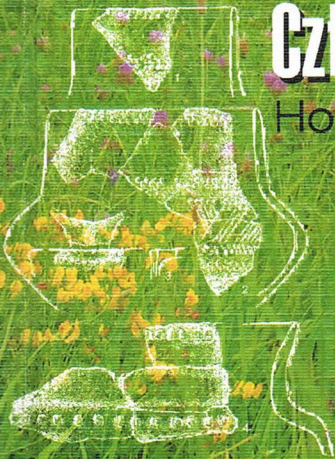

Polska północno-wschodnia w holocenie Człowiek i jego środowisko

Holocene of north-east Poland
Man and his environment

redakcja
Agnieszka WACNIK, Ewa MADEYSKA

POLSKA PÓŁNOCNO-WSCHODNIA W HOLOCENIE CZŁOWIEK I JEGO ŚRODOWISKO

*The Holocene of north-east Poland
Man and his environment*

Redakcja • Editor

Agnieszka WACNIK

Ewa MADEYSKA

KRAKÓW

POLISH ACADEMY OF SCIENCES

W. SZAFER INSTITUTE OF BOTANY

Botanical Guidebooks (continuation of *Polish Botanical Studies, Guidebook Series*) is an irregularly issued series publishing guides to Polish botanical institutions, collections and collectors, botanical literature, and directories as well as botanical field-guides and basic information regarding various branches of botany.

Editor-in-Chief:	Zbigniew MIREK
Co-editor:	Jan J. WÓJCICKI
Editorial Assistant:	Magdalena ZARZYKA-RYSZKA
Editorial Board:	Krystyna GRODZIŃSKA Leon STUCHLIK
Make-up Editor:	Agnieszka SOJKA
Cover Design:	Maciej PIERZCHAŁA

Editorial Office: W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences
Lubicz 46, 31-512 Kraków, Poland
Tel. [+48 12] 424 17 31, Fax: [+48 12] 421 97 90
e-mail: ed-office@ib-pan.krakow.pl

Copyright © W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences

Published, sold and distributed by W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences,
Lubicz 46, 31-512 Kraków, Poland; e-mail: ed-office@ib-pan.krakow.pl

Issued: 2008

ISBN: 978-83-89648-68-6

ISBN: 978-83-89836-96-0

ISSN: 1642-5006

Printed in Poland

EXPOL P. Rybiński, J. Dąbek, sp.j., Brzeska 4, 87-800 Włocławek
tel. [+48 54] 232 37 23, e-mail: sekretariat@expol.home.pl

*Tom dedykowany
Szanownej Pani Profesor
Magdalenie Ralskiej-Jasiewiczowej
z okazji 50-lecia pracy
w Zakładzie Paleobotaniki Instytutu Botaniki im. W. Szafera
Polskiej Akademii Nauk w Krakowie*

Fot. A. Walanus

Jest niewątpliwie fenomenem nad wyraz rzadkim spotkanie osoby, która pracowała by na etacie w jednej instytucji nieprzerwanie przez okres 50 lat. Nie zamierzam tu poddawać tego nadzwyczajnego zjawiska szczegółowej analizie, chcę jedynie wyrazić radość z faktu, że jest ono udziałem Pani Profesor Magdaleny Ralskiej-Jasiewiczowej z Zakładu Paleobotaniki Instytutu Botaniki Polskiej Akademii Nauk, która od półwiecza prowadzi swe szeroko znane i wyjątkowo cenione badania późnego glacjatu i holocenu.

Pragnę w imieniu Dyrekcji i Pracowników Instytutu Botaniki PAN wyrazić wdzięczność za półwiecze nad wyraz owocnej pracy i pogratulować pięknych osiągnięć naukowych oraz życzyć kolejnych lat pełnych twórczej obecności w życiu naukowym.

Prof. dr hab. Zbigniew Mirek
Dyrektor Instytutu Botaniki PAN

KALENDARIUM PRACY ZAWODOWEJ (1956–2006)
PROF. DR HAB. MAGDALENY RALSKIEJ-JASIEWICZOWEJ

- 1956 *stanowisko asystenta technicznego*
- 1959 *stanowisko asystenta*
- 1961 *stanowisko starszego asystenta*
- 1965 *stopień doktora nauk przyrodniczych na podstawie rozprawy „Osady denne Jeziora Mikołajskiego na Pojezierzu Mazurskim w świetle badań paleobotanicznych”*
- 1966 *stanowisko adiunkta*
- 1979 *stopień doktora habilitowanego na podstawie rozprawy „Late-Glacial and Holocene vegetation of the Bieszczady Mts. (Polish Eastern Carpathians)”*
- 1980 *stanowisko docenta*
- 1990 *tytuł naukowy profesora*
- 1995 *stanowisko profesora zwyczajnego*

NAJWAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE W UJĘCIU CHRONOLOGICZNYM

Monografie dotyczące polodowcowej historii roślinności dwóch obszarów wschodniej Polski: Pojezierza Mazurskiego (1966) i Bieszczadów (1980)

Interdyscyplinarne opracowanie stanowiska kultury łużyckiej w Worytach na Pojezierzu Olsztyńskim (1981)

Synteza paleoekologicznych przemian ostatnich 15 tys. lat na terenie Polski w ramach europejskiego programu IGCP-158 (1986, 1989, 1996)

Mapy izopolowe migracji głównych drzew leśnych na obszarze Polski w ostatnich 12 tys. lat (1983)

Organizacja Polskiej Palinologicznej Bazy Danych i współpraca z bazą europejską (EPD)

Interdyscyplinarne badania laminowanych osadów jeziora Gościąg zakończone wzorcowym w skali światowej opracowaniem w zakresie paleoekologii i paleoklimatu późnego glaciału zlodowacenia wisły i holocenu (1998)

Późnoglacialna i holocenska historia roślinności Polski ostatnich 14 tys. lat w oparciu o mapy izopolowe drzew oraz wybranych krzewów i roślin zielnych (2004)

Autorka ponad stu dziesięciu publikacji naukowych (patrz: Acta Palaeobotanica 44(2), 2004), członek Komitetów Naukowych, Rad Naukowych i Redakcyjnych, koordynator, kierownik i wykonawca wielu krajowych i międzynarodowych projektów badawczych

SPIS TREŚCI – CONTENTS

D. DRZYMULSKA: Holocèneska historia roślinności torfowiska Borki (Puszcza Knyszyńska) — <i>The Holocene history of vegetation in the Borki mire (Knyszyn Forest)</i>	7
W. GUMIŃSKI: Wahania poziomu wody byłego Jeziora Staświńskiego (środkowe Mazury) na podstawie stratygrafii i danych osadniczych — <i>Water level changes in the former Lake Staświńskie, Mazurian Lake District (NE Poland), on the basis of sediment stratigraphy and settlement data</i>	25
M. KARCEWSKI: Zmiany poziomu lustra wody w jeziorach mazurskich w ciągu ostatnich dwóch tysięcy lat w świetle źródeł archeologicznych i historycznych — <i>Water level changes in the Mazurian Lake District during the last two thousand years on the basis of archaeological and historical data</i>	47
M. KUPRYJANOWICZ: Badania palinologiczne w Polsce północno-wschodniej — <i>Palynological studies in north-eastern Poland</i>	77
A. M. NORYSKIEWICZ: Stan badań palinologicznych na Pojezierzu Chełmińskim i na przyległych częściach dolin Wisły i Drwęcy — <i>The state of palynological research in the Chełmno Lakeland and adjoining parts of the Vistula and Drwęca valleys</i>	97
A. PELISIAK, M. RYBICKA: Społeczności neolityczne a środowisko naturalne w rejonie jeziora Gościąg (Polska środkowa) — <i>Neolithic tribes and their impact on the natural environment in the vicinity of Lake Gościąg (central Poland)</i>	115
K. POCHOCKA-SZWARC, R. STACHOWICZ-RYBKA, A. OBIDOWICZ, P. KOŁACZEK, M. KARPIŃSKA-KOŁACZEK: Wstępne wyniki badań sedymentologicznych i paleobotanicznych osadów kopalnego zbiornika jeziornego z okolic Węgorzewa — <i>Preliminary reports of the sedimentological and palaeobotanical research of deposits from the fossil lake basin in the Węgorzewo area</i>	133
M. RYBICKA: Problem neolityzacji północno-wschodniej Polski – osada kultury późnej ceramiki wstęgowej w Równinie Dolnej — <i>Neolithic settlement in north-eastern Poland – an archaeological site of the late Linear Pottery Culture at Równina Dolna</i>	147
E. SMOLSKA, P. SZWARCZEWSKI: Zróżnicowanie wiekowe pokryw stokowych jako efekt niesynchronicznego zasiedlania Pojezierza Suwalskiego i Sejneńskiego — <i>Age variation in colluvium as a consequence of asynchronous colonization of the Suwałki and Sejny Lake Districts</i>	157
L. STARKEL: Odrębność zapisu holocénskich zmian klimatu w dolinach Niżu Polskiego — <i>The diverse effects of Holocene climatic changes on the river valleys of the Polish Lowland</i>	169

P. SZWARCZEWSKI: Uwagi o wieku późnoglacialnych i holocenijskich osadów organicznych i tempie ich akumulacji na przykładzie okolic Sejnu — <i>Late Glacial and Holocene organic sediments in the Sejny area (NE Poland) — remarks about the age and rate of sedimentation</i>	183
P. SZWARCZEWSKI, M. KUPRYJANOWICZ: Etapy rozwoju zagłębień bezodpływowych w okolicach Sejnu — <i>The evolutionary stages of local depressions in the Sejny area</i>	195
A. WACNIK, M. RALSKA-JASIEWICZOWA: Przemiany szaty roślinnej w rejonie kopalnego Jeziora Staświńskiego i jej związek z lokalnym osadnictwem pradziejowym — <i>Development of vegetation in relation to local prehistoric settlement in the vicinity of the fossil Lake Staświńskie (NE Poland)</i>	207
J. ZACHOWICZ, G. MIOTK-SZPIGANOWICZ: Historia Zalewu Wiślanego w świetle nowych badań palinologicznych — <i>History of the Vistula Lagoon on the basis of palynological studies</i>	229
S. ŻUREK, J. RUTKOWSKI, D. DRZYMULSKA, K. KRÓL, A. PAZDUR: Zatorfienie i osady jeziorne półwyspu Rosochaty Róg (jezioro Wigry, Polska północno-wschodnia) — <i>The peat-forming process and lacustrine sediments of the Rosochaty Róg Peninsula (Lake Wigry, NE Poland)</i>	245